

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

MJERE POVEĆANJA SIGURNOSTI I PROTOKOLI POSTUPANJA

U ZAGREBU, šk. god. 2024./2025.

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

SADRŽAJ

I. UVOD

II. NAČELA DEŽURSTVA

III. ULAZAK RODITELJA I DRUGIH STRANAKA U ŠKOLU

IV. POSTUPANJA U SLUČAJU BOLESTI ILI OZLJEDE UČENIKA

V. POSTUPANJA U SLUČAJEVIMA NASILJA

- VRŠNJAČKI SUKOB I VRŠNJAČKO NASILJE
- TIM ZA KOORDINIRANJE AKTIVNOSTI U SLUČAJEVIMA NASILJA U ŠKOLI
- POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU VRŠNJAČKOG SUKOBA
- POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU VRŠNJAČKOG NASILJA
- POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU ELEKTRONIČKOG NASILJA
- POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SUMNJE I/ILI SAZNANJA O SEKSUALNOM NASILJU NAD DJETETOM
- POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA UČENICIMA OD STRANE ODRASLE OSOBE U ŠKOLI (UČITELJA, RODITELJA, DRUGIH ZAPOSLENIKA ŠKOLE, NEPOZNATIH OSOBA)
- POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA I/ILI SUMNJE NA NASILJE/ZLOSTAVLJANJE I ZANEMARIVANJE U OBITELJI
- POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILNOG PONAŠANJA ODRASLE OSOBE NAD ODRASLOM OSOBOM U ŠKOLI
- POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA ZAPOSLENICIMA ŠKOLE OD STRANE UČENIKA ŠKOLE I/ILI UNOŠENJA OPASNIH

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

PREDMETA U ŠKOLU

VI. PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU SAMOOZLJEĐIVANJA I/ ILI SUICIDALNIH NAMJERA UČENIKA

- POSTUPANJE ŠKOLE U SITUACIJI SAZNANJA DA SE UČENIK SAMOOZLJEĐUJE
- POSTUPANJE ŠKOLE U SITUACIJI SAMOOZLJEĐIVANJA U ŠKOLI ili NA TERENSKOJ NASTAVI
- POSTUPANJE ŠKOLE U SITUACIJI ŠIRENJA SNIMKE SAMOOZLJEĐIVANJA
- POSTUPANJE ŠKOLE U SITUACIJI GRUPNOG I/ILI SERIJSKOG SAMOOZLJEĐIVANJA
- POSTUPANJE ŠKOLE U SITUACIJI SAZNANJA O SUICIDALNIM MISLIMA, PLANOVIMA

I/ILI POKUŠAJIMA UČENIKA

VII. POSTUPANJE ŠKOLE U KRIZNIM SITUACIJAMA

- KRIZA I KRIZNI DOGAĐAJ 25 KRIZNI TIM ŠKOLE
- SMJERNICE ZA POSTUPANJE U KRIZNIM SITUACIJAMA
- TIM ZA PSIHOLOŠKE KRIZNE INTERVENCIJE U SUSTAVU ODGOJA I OBRAZOVANJA

VIII. SLUŽBENA ZABILJEŠKA O DOGAĐAJU I POSTUPANJU

IX. PROTOKOL O POSTUPANJU U SLUČAJU POTRESA

X. PROTOKOL O POSTUPANJU U SLUČAJU POŽARA

XI. PRILOZI

1. Kako razgovarati s učenikom o nasilju?
2. Kako razgovarati s učenikom u situaciji samoozljedivanja i/ili suicidalnih namjera?

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

UVOD

Mjere povećanja sigurnosti i protokoli postupanja interni su dokument OŠ Tituša Brezovačkog, a odnose se na prevenciju mogućih situacija povećanog rizika, kao i na postupanje u konkretnim situacijama s ciljem zaštite učenika i svih zaposlenika koji o njima skrbe u procesu odgoja i obrazovanja. Protokolom su opisana **načela dežurstva, ulazak roditelja i stranaka u školu**, obuhvaćene su situacije postupanja **u slučaju bolesti ili ozljede učenika, vršnjačkog sukoba, vršnjačkog nasilja, električnog nasilja, nasilja odrasle osobe nad djetetom, obiteljskog zanemarivanja i zlostavljanja, seksualnog uznemiravanja i zlostavljanja, nasilja djece nad odraslima i nasilja odrasle osobe nad drugom odraslot osobom, postupanja u slučaju saznanja da se učenik samoozljeđuje, samoozljeđivanja učenika u školi ili na terenskoj nastavi, širenja snimke samoozljeđivanja, saznanja o suicidalnim mislima ili planovima učenika te postupanja u kriznoj situaciji.**

Protokol se temelji na pozitivnim zakonskim i podzakonskim propisima Republike Hrvatske, Ustavu Republike Hrvatske te Konvenciji o pravima djeteta. Obveza zaštite prava učenika propisana je Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22, 155/23 I 156/23). Čl. 70. navedenoga Zakona propisuje: ***Učitelji, nastavnici, stručni suradnici i ostali radnici u školskim ustanovama dužni su poduzimati mjere zaštite prava učenika te o svakom kršenju tih prava, posebice o oblicima tjelesnog ili duševnog nasilja, spolne zlouporabe, zanemarivanja ili nehajnog postupanja, zlostavljanja ili izrabljivanja učenika, odmah obavijestiti ravnatelja škole koji je to dužan javiti tijelu socijalne skrbi, odnosno drugom nadležnom tijelu.***

Način postupanja učitelja, stručnih suradnika i ravnatelja u poduzimanju mera zaštite prava učenika te obveza prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima regulirani su sljedećim dokumentima:

1. Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
2. Kaznenim zakonom (NN, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23 i 36/24)
3. Zakonom o zaštiti od nasilja u obitelji (NN, br. 70/17, 126/19, 84/21, 114/22 i 36/24),
4. Zakonom o električnim medijima (NN, br. 111/21 i 114/22),
5. Pravilnikom o načinu postupanja odgojno obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (NN, br 132/ 2013),
6. Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mera (NN, br. 94/15, 3/17),
7. Pravilnikom o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju (NN, br. 24/15),
8. Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (2024.),
9. Protokolom o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece (2014),
10. Protokolom o pokretanju psiholoških kriznih intervencija u sustavu odgoja i obrazovanja (2015),
11. Protokolom o postupanju u slučaju seksualnog nasilja (2023.),
12. Protokolom o postupanju u slučaju nasilja u obitelji (2019.).

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

ULAZNA/IZLAZNA MJESTA U ŠKOLI

OŠ Tituša Brezovačkog ima 12 ulaza/izlaza u školsku zgradu od kojih su:

2 glavna ulaza/izlaza namijenjena učenicima, djelatnicima i strankama

1 ulaz/izlaz namijenjen prihvatu roba u školskoj kuhinji

1 ulaz/izlaz iz radionice domara za strojeve koji se koriste pri održavanju školskog dvorišta.

Ostali ulazi/izlazi jesu protupožarni i nalaze se:

1 ulaz/izlaz na južnoj strani kod knjižnice

2 ulaza/izlaza u slučaju evakuacije na sjevernoj strani na šk.igralište i na istočnoj strani)

1 ulaza/izlaza prema dvorani za TZK (sjever)

1 ulaz/izlaz u prizemlju novog dijela škole (zapad)

1 ulaz/izlaz na katu novog dijela škole (protupožarni izlaz), zapad

1 ulaz/izlaz zapad stari dio škole

1 ulaz/ izlaz jug iz/ u dvoranu TZK

II. NAČELA DEŽURSTVA

1. Zadaće dežurnih učitelja/stručnih suradnika su:

- a) dežurni učitelj/stručni suradnik odgovoran je za sigurnost učenika
- b) upućuje učenike na poštivanje kućnog reda škole i primjereno međusobno ophođenje
- c) u blagovaonici usmjerava učenike na manire pristojnog ponašanja za stolom
- d) intervenira u slučaju sukoba i/ili ugroze sigurnosti učenika
- e) o izvanrednim događajima i poduzetim aktivnostima piše izvješće ravnatelju

2. Ulazak učenika u školu

Učenici predmetne nastave (učenici od 5. do 8. razreda) ulaze u školu u 10 minuta

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

prije početka sata. Učenike u školu (na glavnom ulazu, zapad) puštaju dvoje dežurnih učitelja (u rasporedu označeno na glavnom ulazu oni učitelji koji taj dan dežuraju u blagovaonici, a ostalih 8 učitelja je dežurno po hodnicima kao što je dogovorenno). Učenici odlaze u garderobu, odlažu presvućenu odjeću i obuću u ormariće i sami odlaze do razreda u kojem imaju nastavu. Ne ulaze u učionicu dok ne dođe predmetni učitelj koji otključava učionicu. Učenici koji nemaju prvi sat ulaze na glavni ulaz 10 minuta prije početka idućeg sata, a po njih dolaze učitelji.

Učenike razredne nastave (3.i 4.razredi) u školu **15 minuta prije početka sata** (na glavni ulaz, zapad) uvode učiteljice, odnosno predmetni učitelj koji u tom razredu ima 1. sat. Učenici odlaze do garderobera neposredno uz svoj razred preobuvaju se i odlaze u svoje razrede kako bi se pripremili za sat. U hodniku je dežurna jedna učiteljica u prizemlju i jedna učiteljica na katu (raspored dežurnih učiteljica je istaknut na panou male zbornice).

Učenici produženog boravka (učenici 1. i 2. razreda) koji dolaze na dežurstvo mogu ulaziti u školu na sjeverni ulaz nasuprot tržnice od 7:00 do 8,00 sati gdje ih dočekuju dežurne učiteljice, **roditelji ne ulaze u prostor škole već doprivate učenika do ulaznih vrata gdje ih dočekuje dežurne učiteljice.**

SVI KOJI ĆE DOĆI KASNIJE MORAJU UĆI NA GLAVNI ULAZ . VRATA ĆE BITI ZATVORENA NA NAČIN DA SE U ŠKOLU NE MOŽE UĆI , A IZ ŠKOLE ĆE BITI OMOGUĆENO IZLAŽENJE.

3. Ulazak roditelja/staratelja i drugih stranaka u školu

Radi sigurnosti učenika i nesmetanog odvijanja nastave, roditelji i stranke ulaze u Školu **u dogovorenom terminu sastanka ili uz pravovremenu najavu.** Djetatnik Škole preuzima stranku na glavnome ulazu te nakon sastanka ispraćuje stranku iz Škole.

4. Veliki odmori

Tijekom prvog, drugog i trećeg velikog odmora, svi učenici su na hodnicima ,a učionice su zaključane. Učitelji dežuraju prema rasporedu dežurstva, važno da učitelj dežura kroz cijeli dan kada je dežuran, ukoliko je kolega koji je po rasporedu dežuran taj dan odsutan njegovo dežurstvo preuzima kolega koji ga mijenja.

Odlazak na užinu – Učenici 3.odnosno 4. razreda odlaze na užinu u blagovaonicu tijekom prvog velikog odmora. Učenici 5. odnosno 6. razreda odlaze na užinu u blagovaonicu tijekom drugog velikog odmora, a učenici 7. odnosno 8. razreda tijekom trećeg velikog odmora.

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

Odlazak na ručak: Učenici PB i učenici PSP-a odlaze na ručak u pratnji učitelja po rasporedu koji je određen.

Dežurstvo u blagovaonici : Učitelji dežuraju prema rasporedu dežurstva.

5. Mali odmori

Učitelji dežuraju na hodnicima za vrijeme malih odmora prema utvrđenom rasporedu. Učenici ne smiju izlaziti izvan školske zgrade za vrijeme trajanja odmora.

6. Odlazak učenika kući

Učenike nakon nastave iz učionice do garderobe i izlaza (glavni izlaz) prati učitelj koji je u razredu imao zadnji sat. Učitelj provjerava jesu li svi učenici napustili učionicu, prati ih do garderobe, čeka da se preobuku te ih prati do izlaza škole. Dežurstvo učitelja završava nakon što zadnji učenik napusti školsku zgradu.

Učenici uključeni u Program produženoga boravka izlaze iz školske zgrade u pratnji učiteljica na zapadni izlaz (nasuprot pekare) i na sjeverni izlaz (nasuprot tržnice) u dogovorenou vrijeme kao do sada : 15:30, 16:00, 16:30 i 17:00 sati:
- učenici prvih razreda izlaze na sjeverni izlaz (nasuprot tržnice),
- učenici drugih razreda izlaze na zapadni izlaz (nasuprot pekare).

7. Dežurstvo učitelja s učenicima koji ne pohađaju neki od izbornih predmeta

Učenici koji ne pohađaju neki izborni predmet odlaze u knjižnicu ili ERASMUS kutak gdje o njima vodi brigu knjižničarka, u slučaju njene spriječenosti dežurstvo preuzima socijalana pedagoginja. S učenicima razredne nastave dežura učiteljica, u prostoru ovisno o rasporedu sati.

III. ULAZAK RODITELJA I DRUGIH STRANAKA U ŠKOLU

Radi sigurnosti učenika i nesmetanog odvijanja nastave, roditelji i stranke ulaze u Školu **u dogovorenom terminu sastanka ili uz pravovremenu najavu. Djelatnik Škole** preuzima stranku na glavnome ulazu te nakon sastanka ispraća stranku iz Škole.

U slučaju održavanja roditeljskog sastanka, učitelj prisutne roditelje dočekuje na ulazu škole, vodi do učionice i upisuje ih u listu koja je prilog knjizi evidencije. Nakon završetka roditeljskog sastanka učitelj prati roditelje do izlaza.

Ulaz u školsku zgradu dozvoljen je roditeljima i osobama koje roditelj ovlasti, a koji zbog zdravstvenih razloga moraju dijete dopratiti do učionice, javit će razredniku/ci razlog, a razrednik/ca će dostaviti popis članovima dežurnih osoba tehničke službe.

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

Učitelji/ce najavljaju svaki sastanak s roditeljima na početku radnog dana dežurnim članovima tehničke službe. Osobno dolaze po roditelje na glavni ulaz te s njima odlaze do mjesta sastanka.

Roditelji koji dolaze na individualne razgovore dužni su doći u dogovoren vrijeme na glavni ulaz. Po njih dolaze učitelji i odvode ih do mjesta gdje će se održati informacije.

Svaki razgovor koji nije individualni razgovor za roditelje, potrebno je dogоворити s osobom s kojom se traži sastanak te dogоворити vrijeme sastanka. U dogovoren vrijeme osoba koja će voditi sastanak doći će na glavni ulaz po stranku i otpratiti je do mjesta sastanka.

Roditelji učenika PB na dogovoren termin sastanka ulaze na ulaz sa zapadne strane (nasuprot tržnice).

Ukoliko će netko htjeti ući u školu morat će pozvoniti na zvono kod glavnog ulaza u školu, pričeka da dođe tehničko osoblje i otvari vrata, ukoliko prođe više vremena na vratima je istaknut broj mobitela koji treba nazvati kako bi osoba došla i otvorila vrata.

Sve osobe MORAJU BITI NAJAVA LJENE ili učiteljima, ili tajniku, ili ravnateljici.

Ulazak studenata i pripravnika na stručnom ispitu

Studenti koji dolaze na hospitacije u školu upisuju se u knjigu evidencije (na ulazu u školu), dobivaju bedž s oznakom „STUDENT“ te ih preuzima mentor na glavnom ulazu.

Pripravnici na stručnom ispitu, pri dolasku u Školu upisuju se u knjigu evidencije te ih preuzima mentor na glavnom ulazu.

IV. ULAZAK / IZLAZAK DJELATNIKA ŠKOLE

Djelatnici Škole ulaze na glavni ulaz pomoću elektroničke kartice, ona ujedno i evidentira ulaz osobe, svaki djelatnik će dobiti karticu s kojom će moći ući u školsku zgradu sa dvije strane glavni ulaz sa zapada i glavni ulaz sa sjevera (novi dio škole). Karticu obavezno čuvati!

Djelatnici kuhinje ulaze na sporedni ulaz u prostor kuhinje pomoću ključa, vrata se po ulasku zaključavaju, uglavnom s vanjske strane će se moći ući sa ključem(bit će kugla).

Domari ulaze na sporedne ili glavne ulaze ključem.

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

Učiteljice PB OBAVEZNO prilikom odlaska na školsko dvorište zatvaraju vrata škole, ulaze pomoću kartice. Školska zgrada mora biti zatvorena na način da se u nju ne može ući , a iz nje se može izaći.

V. SLOBODNO ORGANIZIRANO VRIJEME za učenike PB

Svaka učiteljica je sa svojim razredom, osmišljava se slobodno vrijeme, igre, natjecanja, šetnje... Učenici prije odlaska na školsko dvorište odlaze na toalet, ponesu bocu s vodom. Učenici NE SMIJU sami ulaziti u školsku zgradu, to uvijek čine uz svoju učiteljicu.

VI. VANJSKI KORISNICI ŠKOLSKOG PROSTORA

Treneri će dolaziti po svoje učenike na glavni ulaz, učenici moraju pričekati svoga trenera/icu koji će ih odvesti do dvorane ili učionice gdje održavaju svoje aktivnosti. Po završetku aktivnosti treneri odvode svoje učenike do izlaza iz škole na glavni ulaz. **RODITELJI NE ULAZE U ŠKOLU, SVOJU DJECU ČEKAJU ISPRED ŠKOLE.**

BALETNA ŠKOLA, učitelji će dobiti karticu za ulaz u školu, ostali svi ulaze kad po njih dođe učitelj na glavni ulaz, svi učenici imaju raspored satova. VAŽNO ulazna kartica se mora čuvati i ne smije se nikome davati budući da će biti zadužena na osobu.

IV. POSTUPANJA U SLUČAJU BOLESTI ILI OZLJEDE UČENIKA

1. U slučaju bolesti ili ozljede učenika u školi, zbrinjavanje provodi učitelj koji održava taj nastavni sat. Na terenskoj nastavi **zbrinjavanje učenika** provodi učitelj koji se zatekao na mjesta događaja.
2. U slučaju lakše ozljede (ogrebotina, masnica, kratkotrajno krvarenje iz nosa...) učitelj koji provodi zbrinjavanje treba primjeniti **pribor za prvu pomoć** koji se nalazi u školi na dostupnim mjestima (prilog 3). Učitelj o ozljedi obavještava roditelje učenika.
3. U slučaju lakše bolesti (glavobolja, prehlada, mučnina, zubobolja...) učitelj ili stručni suradnik će **pozvati roditelja** koji će odlučiti može li učenik otići kući sam ili će roditelj ili netko koga roditelj odredi doći po učenika u školu. Učiteljima i ostalim djelatnicima

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

škole **izričito je zabranjeno** samoinicijativno davati lijekove učenicima.

4. U slučaju teže ozljede ili bolesti učitelj ili stručni suradnik koji se nalazi s učenicima treba pozvati **Hitnu medicinsku pomoć na broj 112 ili 194** te obavijestiti roditelje, stručne suradnike i ravnatelja škole. Do dolaska roditelja odnosno Hitne medicinske pomoći o učeniku **brine učitelj** ili stručni suradnik. Učenika do bolnice u vozilu hitne medicinske pomoći prati učitelj dok dežurni učitelj ili stručni suradnik ostaje sa razredom. Ukoliko liječnik hitne medicinske pomoći konstatira da učenik ne ide u bolnicu, učitelj ili stručni suradnik preuzima pisano potvrdu od liječnika.

5. Ukoliko roditelj/skrbnik nije u mogućnosti osobno doći po dijete, obvezan je poslati pisano dopuštenje u obliku e-pošte na elektroničku adresu škole, u kojem izriče dozvolu da njegovo dijete u pratnji druge odrasle osobe (navesti ime i prezime) napusti školu.

6. Učitelj koji je nazočio ozljedi učenika dužan je odmah po događaju dostaviti **službenu zabilješku o događaju i postupanju** (*poglavlje VIII.*) ravnateljici i tajništvu škole.

7. S Protokolom o postupanju u slučaju bolesti ili ozljede učenika u školi ili na terenskoj nastavi, potrebno je **upoznati roditelje** na prvom roditeljskom sastanku.

POJAŠNJENJE:

LAKŠE BOLESTI ILI OZLJEDE

1. *Povišena temperatura (više od 37°C, mjereno ispod pazuha ili beskontaktnim toplomjerom)* 2. *Povraćanje (više puta zaredom)*
3. *Proljev (više puta za redom)*
4. *Bol koja traje duže od 60 min (zub, glava, trbuh, grlo, uho i ostalo)*
5. *Manje ozljede (ogrebotine i posjekotine s krvarenjem, blaža priklještenja (npr. vratima), blaži udarci o podlogu pri padu ili udarom o neki predmet, kraća krvarenja iz nosa, uganuća)*
6. *Promjene na koži (jači osip, svrbež, promjene boje kože, blaže opekatine)*

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

TEŽE BOLESTI ILI OZLJEDE

1. *Gubitak svijesti*
3. *Epileptični napadaj*
4. *Astmatični napadaj*
5. *Jače krvarenje, pad s visine, udarci glavom, prijelomi ...*
6. *Strano tijelo u uhu, oku, nosu*
7. *Alergijske reakcije (ubodi kukaca, hrana...) – anafilaktički šok*
8. *Hitna stanja zbog poremećaja ponašanja, mišljenja ili raspoloženja (psihomotorni nemir i agresivnost, suicidalnost, intoksikacija alkoholom ili psihоaktivnim tvarima)*

NAPOMENE:

- Osobi koja pruža prvu pomoć djetetu koje krvari zbog mogućnosti doticaja s krvljju, osobito ako se radi o otvorenoj rani, preporuča se nošenje lateks rukavica.
- U slučaju bolesti ili ozljede učenika potreбno je obavijestiti roditelja/skrbnika i uputiti na odlazak liječniku. Naglasiti da je zbog bolesti obavezno razredniku donijeti potvrdu liječnika.
- Razrednik je dužan upoznati ostale odgojno-obrazovne djelatnike s podacima o zdravlju učenika te ih upozoriti ukoliko postoje slučajevi koji zahtijevaju posebnu pozornost (alergije, kronične bolesti...).
- U prostoru škole (vidi prilog 3) postavljeni su ormarići za prvu pomoć s popisom sanitetskog materijala. Sadržaj ormarića čini i obrazac sa stavkama o upotrijebljenom materijalu uz naznaku za koga je sanitetski materijal upotrijebljen, tko ga je upotrijebio i u kojoj situaciji, odnosno iz kojeg razloga.
- Ormarić popunjava voditelj/ica izvannastavne aktivnosti *Prve pomoći* uz uvid u obrazac evidencije o utrošenom materijalu.
- U slučaju ozljede zaposlenika Škole, o događaju je potrebno obavijestiti ravnatelja, tajnika i specijalista škole za zaštitu na radu. Popis i kontakt brojevi telefona ravnatelja, tajnika te specijalista škole za zaštitu na radu nalazi se izvješen na vidljivom mjestu na glavnem ulazu škole (porta) i na oglasnoj ploči u školskoj zbornici, te na svakom ormariću za pružanje prve pomoći.

V. POSTUPANJA U SLUČAJEVIMA NASILJA

VRŠNJAČKI SUKOB I VRŠNJAČKO NASILJE

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

Vršnjačko nasilje je svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereni prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povređivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnopravan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinca).

Obilježja vršnjačkog nasilja su:

- namjerno uzrokovani **fizički napad** u bilo kojem obliku, primjerice udaranje, guranje, gađanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i sl., neovisno o tome je li kod napadnutog djeteta nastupila tjelesna povreda;
- **psihičko i emocionalno nasilje** prouzročeno opetovanim ili trajnim **negativnim postupcima** od strane jednog djeteta ili više djece koje se događa u **stvarnom ili virtualnom* okruženju**. *Negativni postupci su: ogovaranje, nazivanje pogrdnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli, širenje glasina s ciljem izolacije djeteta od ostalih učenika, oduzimanje stvari ili novaca, uništavanje ili oštećivanje djetetovih stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili na drugi način dovođenje djeteta u podređeni položaj, kao i sva druga ponašanja počinjena od djeteta i mlade osobe (unutar kojih i spolno uzneniranje i zlostavljanje) kojima se drugom djetetu namjerno nanosi fizička i duševna bol ili sramota.*

Kriteriji vršnjačkog nasilja:

- događa se između vršnjaka
- postoji namjera
- cilj je povredjivanje/nanošenje štete
- uključuje nesrazmjer moći (u odnosu na dob, snagu, brojčanu nadmoć)
- traje dulji neprekinuti vremenski period

U **vršnjačkim sukobima**, za razliku od vršnjačkog nasilja, učenici ne inzistiraju da mora biti po njihovom, u stanju su slobodno pregovarati, ispričati se ili prihvati rješenje u kojem nema pobjednika i poraženog, mogu promijeniti temu i udaljiti se iz situacije u kojoj je došlo do sukoba. U **vršnjačkom sukobu** učenici ne postupaju s namjerom povređivanja ili nanošenja štete, ne postoji nesrazmjer moći između učenika, nema težih posljedica i učenici mogu dati razloge zašto su u sukobu.

**Nasilje koje se događa u virtualnom okruženju - elektroničko vršnjačko nasilje, specifičan je oblik vršnjačkog nasilja te su za njega raspisane posebne smjernice postupanja škole.*

TIM ZA KOORDINIRANJE AKTIVNOSTI U SLUČAJEVIMA NASILJA U

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

ŠKOLI

Tim za koordiniranje aktivnosti u slučajevima nasilja u školi čine ravnatelj, stručni suradnici Škole. Tim za koordiniranje aktivnosti u slučajevima nasilja u školi obavezan je definirati događaj u skladu s opisima i kriterijima iz Protokola.

POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU VRŠNJAČKOG SUKOBA

U situacijama vršnjačkog sukoba (prema definiciji u Uvodu) ili saznanja o istom, školski djelatnici obvezni su odmah:

- 1. Prekinuti sukob između učenika.**
- 2. Povjeriti učenike prvom slobodnom odgojno-obrazovnom djelatniku te o sukobu obavijestiti razrednika i Tim za koordiniranje aktivnosti u slučajevima nasilja.**
- 3. Učitelj i/ili razrednik će obaviti pojedinačne i/ili grupne razgovore sa sukobljenim učenicima.** *Prilikom razgovora potrebno je svakom učeniku omogućiti iznošenje vlastite perspektive situacije i utjecaja te situacije na njega. S učenicima je potrebno dogоворити начин rješavanja nastalog sukoba (primjerice da se međusobno исприčају, da jedan drugom nadoknade eventualnu štetu i sl.) i/ili provesti proces medijacije.*
- 4. Razrednik i/ili stručni suradnik će pozvati roditelje/skrbnike u školu učenika koji su sudjelovali u sukobu.** *Tijekom razgovora roditelje/skrbnike je potrebno informirati o uočenim obrascima ponašanja učenika i dogоворити i savjetovati ih oko strategija postupanja s ciljem promjene takvih obrazaca ponašanja i pružanja pomoći učeniku.*
5. Prema potrebi učenik će biti uključen u dodatni individualni i/ili grupni rad (pedagoška, socijalnopedagoška ili psihološka pomoć) u školi.
6. O poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim opažanjima učitelj, razrednik i /ili stručnik suradnik uključeni u koordiniranje aktivnosti u slučaju nasilja vode službene bilješke, kao i odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima.

POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU VRŠNJAČKOG NASILJA

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

Školski djelatnici dužni su poduzeti mjere kako bi spriječili vršnjačko nasilje (prema definiciji u Uvodu) među djecom, zaštitiли njihova prava i sigurnost, pružili pomoć i podršku i prevenirali buduća neprihvatljiva ponašanja:

- 1. Odmah prekinuti nasilno ponašanje, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugog školskog djelatnika i/ili po potrebi pozvati djelatnika policije.** *U slučaju da je sukob prekinuo djelatnik škole koji nije odgojno-obrazovni radnik, dužan je odmah obavijestiti učitelja ili stručnog suradnika koji poduzima daljnje korake.*
- 2. Učitelj koji je svjedočio ili ima saznanje o nasilju dužan je pružiti pomoć i podršku učeniku koji je doživio nasilje** i o tome obavijestiti razrednika i Tim za koordiniranje aktivnosti u slučajevima nasilja (u nastavku Tim), ostale učenike potrebno je povjeriti stručnom suradniku. Učitelj je dužan napisati zabilješku o događaju i postupanju koju predaje članovima Tima (*poglavlje VIII*) i ravnatelju.
- 3. Razrednik i/ili stručni suradnik škole obavljaju razgovor s učenikom koji je doživio nasilje.** Prilikom razgovora potrebno je postupati posebno pažljivo, poštujući djetetovo dostojanstvo i pružajući mu potporu u skladu sa psihofizičkim stanjem djeteta.
Ukoliko je učenik povrijeden u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može razumno pretpostaviti da je intervencija potrebna, odmah pozvati službu hitne medicinske pomoći. U pratnji učenika liječniku do dolaska djetetovih roditelja ili zakonskih zastupnika je učitelj ili stručni suradnik koji će sačekati liječničku preporuku o dalnjem postupanju.
- 4. Razrednik i/ili stručni suradnik škole obavljaju razgovor s učenikom koji je izvršio nasilje.** U razgovoru je potrebno omogućiti učeniku da ispriča svoje iskustvo događaja. Potrebno je učeniku ukazati na neprihvatljivost ponašanja i posljedice postupaka te ga savjetovati i poticati u smjeru prihvatljivog ponašanja.
Tijekom razgovora je posebno obratiti pozornost iznosi li dijete neke okolnosti koje bi ukazivale da je žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje. U tom slučaju obaveštava se ravnatelj koji je dužan obavijestiti Zavod za socijalni rad, a u slučajevima sumnje na kaznena djela obaveštava se i policija i/ili državno odvjetništvo.
- 5. Razrednik i/ili stručni suradnik obavljaju razgovor s drugim učenicima ili odraslim osobama koje imaju saznanja o događaju nasilja te utvrđuju sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja.** Definiraju prijestup u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (Vlada RH, 2004).

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

Ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje može izazvati traumu i kod druge djece koja su svjedočila nasilju, savjetovati se s nadležnom stručnom osobom ili službom sa svrhom osiguranja pomoći djeci, svjedocima nasilja.

6. **Po prijavljenom nasilju, razrednik u dogovoru sa stručnim suradnikom obavještava roditelje ili skrbnike djece sudionika u dogadaju/nasilnom sukobu te ih pojedinačno poziva u školu.**

U razgovoru ih je potrebno upoznati sa svim činjenicama i okolnostima koje smo doznali i izvijestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti.

Upoznaje ih se s obvezom škole da šalje obavijesti nadležnim institucijama.

Također ih obavještava o eventualnim potrebnim oblicima savjetodavne stručne pomoći i podrške u školi ili izvan nje.

7. **Ravnatelj škole obrazac dojave o nasilju upućuje nadležnim tijelima** u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima: ured državne uprave nadležan za poslove obrazovanja odnosno Gradska ured za obrazovanje Grada Zagreba, Zavod za javno zdravstvo područne (regionalne) samouprave u djelatnosti školske i sveučilišne medicine, nadležni zavod za socijalni rad, tim školske medicine, nadležnu policijsku postaju i ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja.

8. **Škola će osigurati potrebnu pomoć i podršku** (pedagošku, socijalnopedagošku, psihološku) učenicima uključenim u vršnjačko nasilje te poduzeti sve mjere u svrhu razrješenja vršnjačkog nasilja između učenika te stvaranja pozitivne psihosocijalne klime i međusobne povezanosti u školskoj ustanovi.

9. **O poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim opažanjima potrebno je voditi službene zabilješke**, kao i odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima.

POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU ELEKTRONIČKOG NASILJA

Elektroničko nasilje je nasilje koje se događa u virtualnom okruženju, a uključuje **negativne postupke** navedene prema definiciji vršnjačkog nasilja u Uvodu.

Obilježja elektroničkog nasilje:

- uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije (mobiteli, računala, tableti i sl.) i

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

interneta

- počinitelj ima namjeru povrijediti žrtvu
- postoji neravnoteža moći između počinitelja i žrtve. To je kod *klasičnog* nasilja lakše uočiti, ali je teže definirati u virtualnom okruženju. Neravnoteža moći može proizlaziti iz činjenice da vršitelj nasilja često ostaje anoniman, a moć se očituje jer u trenu ima pristup široj publici dok objavljuje materijal koji može nekome nanijeti štetu
- postoji element ponavljanja ili kontinuirane prijetnje. Jednokratni komentari ili prijetnje nazivaju se *flaming* ili *trolling* i ne smatraju se električnim nasiljem. Jednokratni *trolling* koji dolazi od strane više korisnika ili istog korisnika i masovno se dijeli s drugima, prerasta u električko nasilje.

U slučaju saznanja o sumnji na električko nasilje između učenika odgojno-obrazovni djelatnici dužni su:

1. Obavijestiti razrednika i Tim za koordiniranje aktivnosti u slučajevima nasilja (u nastavku Tim).
2. Razrednik i/ili stručni suradnik obavljaju pojedinačne razgovore s učenikom koji je doživio električko nasilje, s vršiteljem/ima električkog nasilja, sa svjedocima električkog nasilja.
3. Razrednik i/ili stručni suradnik poziva roditelje/skrbnike učenika uključene u električko nasilje na individualni razgovor.

U razgovoru ih je potrebno upoznati sa svim činjenicama i okolnostima koje smo doznali i izvijestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti.

Upoznaje ih se s obvezom škole da šalje obavijesti nadležnim institucijama.

Također ih se obavještava o eventualnim potrebnim oblicima savjetodavne stručne pomoći i podrške u školi ili izvan nje za učenike i roditelje.
4. Ravnatelj škole obrazac dojave o nasilju upućuje svim relevantnim tijelima u skladu s zakonskim i podzakonskim propisima: ured državne uprave nadležan za poslove obrazovanja odnosno Gradski ured za obrazovanje Grada Zagreba, Zavod za javno zdravstvo područne (regionalne) samouprave u djelatnosti školske i sveučilišne medicine, nadležni zavod za socijalni rad, tim školske medicine, nadležnu policijsku postaju i ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja.
5. Škola će osigurati potrebnu pomoć i podršku (pedagošku, socijalnopedagošku, psihološku) učenicima uključenim u električko nasilje te poduzeti aktivnosti (predavanja, radionice, projekti) u svrhu senzibilizacije učenika o ponašanju u

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

virtualnom okruženju i prevencije budućih neprimjerenih ponašanja između učenika u virtualnom okruženju.

6. O poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim učitelj, razrednik i /ili stručnik suradnik uključeni u koordiniranje aktivnosti u slučaju nasilja vodite službene zabilješke, kao i odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima.

POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SUMNJE I/ILI SAZNANJA O SEKSUALNOM NASILJU NAD DJETETOM

Seksualno nasilje je bilo koji seksualni čin, pokušaj ostvarivanja seksualnog čina, neželjeni seksualni komentar ili prijedlog koji je usmjeren protiv osobe i njezine seksualnosti, a koji može počiniti druga osoba bez obzira na odnos sa žrtvom ili stanjem u kojem se nalaze. Karakterizira ga uporaba sile, prijetnje ili ucjene za ugrožavanje dobrobiti i/ili života same žrtve ili njoj bliskih osoba (WHO, 2002.).

Najčešći **oblici seksualnog nasilja** su:

- a) seksualno uzneniravanje i/ili napastovanje
- b) seksualno zlostavljanje i/ili prisilne spolne radnje
- c) silovanje

Odgojno-obrazovni djelatnici su obvezni skrbiti o ostvarivanju prava učenika u slučajevima svih oblika nasilja, senzibilizirati se na pojavu seksualnog nasilja koje doživljavaju maloljetne osobe te poduzeti odgovarajuće mjere radi otkrivanja i prijavljivanja djela seksualnog nasilja relevantnim institucijama koje pružaju pomoć žrtvama seksualnog nasilja:

1. Odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno ponašanje prema učeniku. Ukoliko se radi o događaju seksualnog napastovanja, zlostavljanja, prisilne spolne radnje ili silovanja koji se upravo dogodio, žrtvi je potrebno bez odgode pružiti odgovarajuću pomoć i zaštitu, odnosno pozvati hitnu medicinsku službu.
2. Stručni suradnik (psiholog, socijalni pedagog ili pedagog) će obaviti razgovor s učenikom. *Razgovor je potrebno provesti na smiren način u sigurnom okruženju*, vodeći računa da se učenik ne ispituje i da mu se ne postavljaju sugestivna pitanja, već na smiren način dopustiti učenik da samostalno opiše događaj na način i u opsegu kako to sam/a želi. Tijekom razgovora potrebno je upoznati učenika, na njemu/njoj razumljiv način s dalnjim postupanjem, osobito o tome da je Škola dužna prijaviti nasilje nadležnim tijelima i o dalnjim očekivanim procedurama
3. Djelatnici Škole vode računa da se učenik o događaju ne izjašnjava više puta (po

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

mogućnosti ograničiti razgovor na jedan). Važno je izbjegći veći broj razgovora s različitim osobama odnosno višekratno ispitivanje djeteta u školi.

4. Po saznanju informacije iz koje proizlazi sumnja da je učenik doživio seksualno nasilje ili uznemiravanje (u Školi ili izvan nje), dužnost djelatnika odgojno-obrazovne ustanove je bez odgode obavijestiti ravnatelja koji je dužan o sumnji na kazneno djelo obavijestiti Zavod za socijalni rad i policiju.
5. O samom događaju ravnatelj je dužan žurno obavijestiti:
 - a. roditelje/skrbnike djeteta
 - b. nadležni Zavod za socijalni rad
 - c. u slučaju ako su roditelji/skrbnici nedostupni ili postoji sumnja na zlostavljanje od strane istih, obavijestit će se Zavod za socijalni rad
 - d. policiju ili Državno odvjetništvo RH
 - e. ako postoje vidljive ozljede ili uznemirenost, poduzeti mjere radi pružanja hitne medicinske pomoći
 - f. ukoliko se seksualno nasilje dogodilo u školi obavijestiti Ministarstvo znanosti i obrazovanja putem online obrasca za prijavu nasilnog ponašanja koji je dostupan na mrežnim stranicama Ministarstva što žurnije, a najkasnije u roku do 7 dana
 - g. obavijestiti pravobraniteljicu za djecu
 - h. obavijestiti pravobraniteljicu za osobe s invaliditetom (ako je žrtva osoba s teškoćama u razvoju)
 - i. obavijestiti nadležnog školskog liječnika.
6. Odgojno-obrazovni djelatnik koji vodi razgovor dužan je upoznati žrtvu i njezine roditelje s mogućnostima izvaninstitucionalne ili institucionalne pomoći i potpore. U slučaju teškog oblika i intenziteta nasilja ili uznemiravanja ravnatelj škole može zatražiti od Ministarstva znanosti i obrazovanja potrebnu stručnu psihološku ili socijalno/pedagoško/psihološku pomoć.
7. Ako je počinitelj seksualnog nasilja djelatnik škole potrebno je obavijestiti policiju i/ili državno odvjetništvo i Ministarstvo znanosti i obrazovanja te poduzeti mjere sukladno disciplinskoj odgovornosti počinitelja.
8. Ako je vršitelj seksualnog nasilja drugi učenik i/ili više njih, stručni suradnici će osigurati provedbu savjetovanja za sve uključene sudionike. *Neophodno je ukazati učeniku na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja. Tijekom razgovora posebno обратити pozornost iznosi li učenik neke okolnosti koje bi ukazivale da je i sam žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem slučaju će se odmah izvjestiti Zavod za socijalni rad. Potrebno je pozvati roditelje/skrbnike učenika koji je počinio nasilje, upoznati ih s događajem, kao i s neprihvatljivošću i štetnošću takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene takvog ponašanja djeteta, te ih uputiti na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć. Učenika, na njemu razumljiv i prilagođen način i roditelje obavijestiti o obvezi prijave nadležnom područnom uredu Zavoda, policiji ili nadležnom državnom odvjetništvu te očekivanim procedurama.*

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

9. O poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama, učitelj, razrednik i /ili stručnik suradnik uključeni u koordiniranje aktivnosti u slučaju seksualnog nasilja vode službene zabilješke koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima.
10. Tijekom cijelog postupka voditi računa o zaštiti privatnosti učenika.

POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA UČENICIMA OD STRANE ODRASLE OSOBE U ŠKOLI (UČITELJA, RODITELJA, DRUGIH ZAPOSLENIKA ŠKOLE, NEPOZNATIH OSOBA)

U slučaju kada postoji sumnja ili je učenik doživio nasilje od strane odrasle osobe u školi (zaposlenika škole, svog roditelja ili roditelja drugog učenika, odnosno nepoznate osobe) djelatnik škole je obvezan:

1. **Odmah prekinuti nasilno ponašanje, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugog školskog djelatnika i pozvati policiju.** *Upozoriti odraslu osobu koja je počinila nasilje na neprihvatljivost takvog ponašanja te ga informirati o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnim institucijama.*
2. **Djelatnik škole koji se zatekao na licu mesta ili ima saznanje o nasilju dužan je pružiti pomoć učeniku koji je doživio nasilje** i o tome obavijestiti Tim za koordiniranje aktivnosti u slučaju nasilja. Ostale učenike potrebno je povjeriti prvom slobodnom odgojno-obrazovnom djelatniku.
Ukoliko je učenik povrijeden u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može razumno prepostaviti ili posumnjati da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne medicinske pomoći.
3. **Ukoliko nije bilo potrebe za liječničkom intervencijom, stručni suradnik obavlja razgovor s djetetom,** odmah po saznanju o događaju, s ciljem pružanja psihosocijalne pomoći i podrške.
4. **Razrednik i/ili stručni suradnik pozivaju roditelje u školu** (ili drugog roditelja ako se jedan od roditelja nasilno ponašao u školi prema vlastitom djetetu), informiraju ih o događaju i eventualnoj potrebi uključivanja djeteta i roditelja u savjetovanje i stručnu pomoć u školi ili izvan nje.
5. **Ravnatelj škole o događaju obavještava Zavod za socijalni rad, Gradske ured i Ministarstvo znanosti i obrazovanja.**
6. **O događaju, poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama** učitelj, razrednik i /ili stručnik suradnik uključeni u koordiniranje aktivnosti u slučaju nasilja **vode službene zabilješke**, kao i odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima.

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA ILI SUMNJE NA NASILJE/ZLOSTAVLJANJE I ZANEMARIVANJE U OBITELJI

Nasilje u obitelji je (Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji)

- tjelesno nasilje
- tjelesno kažnjavanje ili drugi načini ponižavajućeg postupanja prema djeci
- psihičko nasilje koje je kod žrtve prouzročilo povredu dostojanstva ili uznenirenost
- spolno uznenimiravanje
- ekonomsko nasilje kao zabrana ili onemogućavanje korištenja zajedničke ili osobne imovine, raspolađanja osobnim prihodima ili imovine stečene osobnim radom ili nasljeđivanjem, onemogućavanje zapošljavanja, uskraćivanje sredstava za održavanje zajedničkog kućanstva i za skrb o djeci
- zanemarivanje potreba osobe s invaliditetom ili osobe starije životne dobi koje dovodi do njezine uznenirenosti ili vrijeđa njezino dostojanstvo i time joj nanosi tjelesne ili duševne patnje.

Odgojno-obrazovni djelatnici dužni su poduzimati mjere zaštite prava djeteta te o svakom kršenju tih prava, posebice o oblicima tjelesnog ili duševnog nasilja, spolne zlouporabe, zanemarivanja ili nehajnog postupanja, zlostavljanja, izrabljivanja ili svjedočenja nasilnom ponašanju nekog člana obitelji odmah obavijestiti **razrednika i Tim za koordiniranje aktivnosti u slučaju nasilja**.

1. **Ako se učenik sam obrati učitelju, obaviti razgovor s učenikom na način da ga se sasluša i pruži podrška (prilog).**
2. Nakon razgovora s učenikom, **učitelj o saznanjima obavještava stručne suradnike i ravnatelja.**
3. **Ravnatelj ili stručni suradnici i/ili razrednik obavlja razgovor s učenikom** te ga/ju upoznaju s postupcima koje je škola dužna poduzeti sa svrhom zaštite njegove/njezine sigurnosti i dobrobiti.
4. **Razrednik i/ili stručni suradnik poziva roditelja za kojeg se ne sumnja da je počinitelj nasilja na razgovor.**

U razgovoru s roditeljem potrebno je upoznati ga sa saznanjima o nasilju u obitelji, upozoriti na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati o zakonskoj obvezi škole da o saznanjima pošalje obavijest nadležnim ustanovama s ciljem zaštite sigurnosti i dobrobiti djeteta.

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

5. Nakon provedenih pojedinačnih razgovora s djetetom i sa roditeljem, **ravnatelj šalje obavijest Zavodu za socijalni rad o saznanjima o nasilju u obitelji** (je li dijete zlostavljanje od jednog ili oba roditelja ili postoji sumnja na takvo zlostavljanje,), policiji, timu školske medicine, Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, Gradskom uredu za obrazovanje, nadležnom Ministarstvu.
6. **O poduzetim aktivnostima i provedenim razgovorima potrebno je voditi službene bilješke** koje uz ravnatelja potpisuje razrednik i stručni suradnik, odnosno učitelj koji je obavio razgovor. Bilješke se na zahtjev dostavljaju nadležnim tijelima.
7. **Ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja u obitelji, koje je izazvalo traumu, savjetovati se sa drugim stručnim tijelima** o načinu postupanja i pomoći djetetu žrtvi nasilja u obitelji u okviru odgojno-obrazovne ustanove, kao i izvan nje.

POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILNOG PONAŠANJA ODRASLE OSOBE NAD ODRASLOM OSOBOM U ŠKOLI

U slučaju **nasilnog ponašanja odrasle osobe** (djelatnika škole, roditelja učenika, nepoznate osobe) **prema drugoj odrasloj osobi u školi** (djelatniku škole ili roditelju učenika) ili u slučaju saznanja da odrasla osoba u prostor škole **unosi oružje ili druge predmete** koji mogu ugroziti **zdravlje i sigurnost** osoba i imovine u školi, djelatnik škole obvezan je:

1. **Pokušati odmah prekinuti nasilno ponašanje, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugog školskog djelatnika i pozvati policiju.** *Upozoriti osobu koja se nasilno ponaša na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i zatražiti od nje da napusti prostor škole. Ukoliko je opasan predmet vatreno ili hladno oružje, odmah pozvati policiju.*
2. **Djelatnik škole koji se zatekao na licu mjesta ili ima saznanje o unošenju opasnih predmeta u školu o tome obavještava ravnatelja i stručne suradnike.**
3. **Ravnatelj škole o nasilnom događaju ili informaciji o unošenju opasnih predmeta u školu obavještava policiju, Zavod za socijalni rad, Gradska ured za obrazovanje.**
4. **O događaju i poduzetim aktivnostima** učitelj, razrednik i /ili stručnik suradnik uključeni u koordiniranje aktivnosti u slučaju nasilja **vode službene zabilješke** koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima.

POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA ZAPOSLENICIMA

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

ŠKOLE OD STRANE UČENIKA ŠKOLE I/ILI UNOŠENJA OPASNIH PREDMETA U ŠKOLU

U slučaju da je djelatnik škole doživio **nasilje (fizičko i/ili psihičko)** ili **prijetnju nasiljem u stvarnom ili virtualnom okruženju** od strane učenika škole ili u slučaju saznanja da učenik u prostor škole **unio oružje ili druge predmete** koji mogu **ugroziti zdravlje i sigurnost** osoba i imovine u školi, potrebno je:

- 1) **a) U slučaju nasilja i prijetnje nasiljem,** obavijestiti razrednika i Tim za koordiniranje aktivnosti u slučajevima nasilja.
- b) U slučaju saznanja da je učenik u školu unio oružje i/ili opasne predmete,** zatražiti od učenika da mu preda opasan predmet i obavijestiti Tim za koordiniranje aktivnosti u slučajevima nasilja koji će obavijestiti policiju. Ukoliko se radi o vatrenom ili hladnom oružju, odmah obavijestiti policiju.
- 2) **Ravnatelj i/ili stručni suradnik će po saznanju o događaju obaviti razgovor s učenikom u prisutnosti razrednika.**
- 3) **Ravnatelj i/ili stručni suradnik će pozvati roditelje/skrbnike učenika na razgovor.** *U razgovoru ih je potrebno upoznati sa svim činjenicama i okolnostima koje smo doznali i izvjestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti. Upoznaje ih se s obvezom škole da šalje obavijesti nadležnim ustanovama. Također ih obaveštava o eventualnim potrebnim oblicima savjetodavne stručne pomoći i podrške u školi ili izvan nje za učenika i roditelje.*
- 4) S obzirom na utvrđene okolnosti i činjenice te uzimajući u obzir psihofizičko stanje djeteta i ranije ponašanje, prema učeniku se **mogu izreći odgovarajuće pedagoške mjere u skladu s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjer.**
- 5) **Ravnatelj škole o nasilnom događaju ili prijetnji nasiljem obaveštava Zavod za socijalni rad, Gradski ured za obrazovanje i policiju.** *Ako je riječ o prijetnjama nasiljem, o nasilju u školi ili unošenju oružja ili opasnih predmeta u školu, zbog čega je škola uključila i policiju, u takvim situacijama je potrebno prvo usmeno, a zatim i pisanim bilješkom (na propisanom obrascu) izvestiti Gradski ured za odgoj i obrazovanje te Ministarstvo znanosti i obrazovanja.*
- 6) **Prema potrebi učenik će biti uključen u dodatni individualni i/ili grupni rad** (pedagoška, socijalnopedagoška ili psihološka pomoć) u školi ili izvan škole u dogовору s roditeljima/skrbnicima.
- 7) **U slučaju da nasilnom ponašanju u prostoru škole svjedoče drugi učenici,** a nasilno ponašanje je neuobičajeno rijetko i intenzivno te može rezultirati traumatiziranjem svjedoka, ravnatelj je dužan zatražiti stručnu pomoć za te učenike (npr. Tim za psihološke krizne intervencije).

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

- 8) **O događaju, poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama** učitelj, razrednik i /ili stručnik suradnik uključeni u koordiniranje aktivnosti u slučaju nasilja **vode službene zabilješke**, kao i odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima

VI. PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU

SAMOOZLJEĐIVANJA I/ILI SUICIDALNIH NAMJERA UČENIKA

POSTUPANJE ŠKOLE U SITUACIJI SAZNANJA DA SE UČENIK SAMOOZLJEĐUJE

SAZNANJE O SAMOOZLJEĐIVANJU

a) U situaciji kada učitelj primijeti kako učenik ima porezotine/opekotine/razderotine po rukama i/ili na drugim vidljivim dijelovima tijela po završetku nastavnog sata obavještava stručne suradnice o svojim zapažanjima.

b) U situaciji kada se učenik povjerio učitelju da se samoozleđuje, učitelj provodi individualni razgovor s učenikom.

O događaju i postupnjima učitelj je dužan napisati službenu zabilješku (*poglavlje VIII.*) koju će predati stručnim suradnicima.

RAZGOVOR S UČENIKOM - ako se učenik povjerio učitelju da se samoozleđuje, učitelj provodi individualni razgovor s učenikom prema smjernicama za razgovor (*prilog 2 a*). Tijekom razgovora važno je ostati pribran i omogućiti učeniku privatnost (*prilog 2 b*). Učitelj upućuje učenika školskom psihologu ili socijalnom pedagogu.

PROCJENA RIZIKA - Psiholog ili socijalni pedagog provodi razgovor s učenikom. Prikuplja zapažanja razrednika i drugih učitelja o funkciranju učenika i eventualnim promjenama u ponašanju. Daljnje postupanje ovisi o stupnju procijenjenog rizika samoozljedivanja/suicidalnosti. Važno je voditi računa o povjerljivosti.

ODLUKA O OBAVJEŠTAVANJU RODITELJA

a) DA - Stručni suradnik tijekom razgovora priprema učenika na obavještavanje roditelja. S učenikom dogovara način razgovora s roditeljima odnosno dijeljenja

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

informacija. b) NE - Roditelje ne obavještavati ako postoji rizik zlostavljanja, u tom slučaju obavijestiti nadležni Zavod za socijalni rad. Roditeljima se ne dijele nikakve informacije prije postupanja i povratne informacije Zavoda za socijalni rad.

UPUĆIVANJE U VANJSKE INSTITUCIJE – Psiholog ili socijalni psiholog obavještava školsku liječnicu o samoozljedivanju učenika i dogovara upućivanje u vanjske institucije (redovni ili hitni termin psihijatra). Donosi se odluka o potrebi kontaktiranja Zavoda za socijalni rad.

PODRŠKA PSIHOLOGA – Prema potrebama funkcionalna analiza ponašanja, izrada sigurnosnog plana, ponovljene procjene rizika, intervencija, praćenje.

SURADNJA i RAZMJENA INFORMACIJA između stručnih suradnika, razrednika, učitelja, roditelja, školske liječnice i psihijatra. Voditi računa o povjerljivosti.

POSTUPANJE ŠKOLE U SITUACIJI SAMOOZLJEĐIVANJA U ŠKOLI ili NA TERENSKOJ NASTAVI

1. **TKO ZBRINJAVA?** - U slučaju samoozljedivanja učenika u školi ili na terenskoj nastavi, zbrinjavanje učenika provodi učitelj/stručni suradnik koji se zatekao na licu mjesta. 2. **SANIRANJE OZLJEDE** - U slučaju lakše ozljede potrebno je primijeniti pribor za prvu pomoć koji se nalazi u školi na dostupnim mjestima (vidi prilog 3)
3. **HITNI BOLNIČKI/PSIHIJATRISKI PRIJEM** - U slučaju teže ozljede ili stanja (uznemirenosti) učenika potrebno je pozvati Službu hitne medicinske pomoći. Obavijestiti roditelje, ravnateljicu i stručne suradnice škole.
4. **RAZGOVOR S UČENIKOM** - Učitelj provodi razgovor s učenikom, nasamo, prema smjernicama za razgovor (*prilog 2.a*) Tijekom razgovora važno je ostati pribran. Učitelj upućuje učenika školskom psihologu ili socijalnom pedagogu te ih obavještava o provedenom razgovoru. O događaju i postupanjima učitelj je dužan napisati službenu zabilješku (poglavlje VIII.) koju će predati ravnatelju i stručnim suradnicima najkasnije sljedećeg dana.
5. **PODRŠKA PSIHOLOGA** -provodi razgovor s učenikom, procjenu rizika samoozljedivanja/suicidalnosti, obavještava školsku liječnicu, priprema učenika za razgovor s roditeljima, prati učenika.
6. **ODLUKA O KONTAKTIRANJU** Zavoda za socijalni rad i/ili policije, primjerice ukoliko postoji opasnost od ozljedivanja drugih
7. **PRIPREMA POV RATKA UČENIKA U ŠKOLU** – praćenje i suradnja razrednika, stručnih suradnika i učitelja

POSTUPANJE ŠKOLE U SITUACIJI ŠIRENJA SNIMKE SAMOOZLJEĐIVANJA UTVRDJIVANJE OKOLNOSTI SITUACIJE - učitelj,

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

razrednik ili stručni suradnik provodi razgovor/e sa učenicima koji šire snimku samoozljeđivanja. O događaju i postupanjima učitelj je dužan napisati službenu zabilješku (poglavlje VIII.) koje će predati stručnim suradnicima najkasnije sljedećeg dana.

RAZGOVOR S UČENIKOM - ako je na snimci samoozljeđivanja učenik naše škole potrebno je obaviti razgovor s njim, kao i daljnje postupke prema protokolu za situaciju saznanja da se učenik samoozljeđuje.

PRIJAVA SADRŽAJA objavljenog na društvenoj mreži ili aplikaciji prema uputama MUP-a: [Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske - Kako prijaviti sadržaj objavljen na društvenoj mreži/aplikaciji](#)

PROCJENA POTREBA/RIZIKA - stručni suradnici procjenjuju potrebe učenika/razrednog odjela s jedne strane i rizik od širenja emocionalne zaraze [Emocionalna zaraza – kako si?](#) s druge strane i donose odluku o poduzimanju intervencija u svrhu edukacije i podrške na individualnoj ili grupnoj razini.

POSTUPANJE ŠKOLE U SITUACIJI GRUPNOG I/ILI SERIJSKOG SAMOOZLJEĐIVANJA

Radi velikog rizika od širenja emocionalne zaraze ([Emocionalna zaraza – kako si?](#)), kod pojave grupnog ili serijskog samoozljeđivanja **NE** provoditi grupne intervencije, grupnu (psiho)edukaciju učenika ili učitelja na temu samoozljeđivanja. Postupati individualno prema Protokolu postupanja u situaciji saznanja da se učenik samoozljeđuje ili Protokolu postupanja u situaciji samoozljeđivanja u školi.

POSTUPANJE ŠKOLE U SITUACIJI SAZNANJA O SUICIDALNIM MISLIMA, PLANOVIMA I/ILI POKUŠAJIMA UČENIKA

SAZNANJE O SUICIDALNIM MISLIMA/PLANOVIMA/POKUŠAJIMA UČENIKA

- a. U situaciji kada je učenik povjerio učitelju da ima suicidalne misli, učitelj provodi individualni razgovor s učenikom prema smjernicama za razgovor (*prilog 2.b*) b. Ukoliko likovni izričaj ili pisani oblici (sastavci, zadaćnice...) ukazuju na postojanje depresivnih i suicidalnih ideja ili su uznemirujući po sadržaju, učitelj će o tome obavijestiti psihologa ili socijalnog pedagoga, koji će provesti razgovor s učenikom.
- c. U situaciji kada učitelj dobije informaciju od druge djece ili neke treće strane kako određeni učenik ima suicidalne misli ili planove o tome će obavijestiti psihologa ili socijalnog pedagoga koji će razgovarati s učenicima.

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

O događaju i postupanjima učitelj je dužan napisati službenu zabilješku (poglavlje VIII.) koje će predati stručnim suradnicima.

ODLUKA O OBAVJEŠTAVANJU RODITELJA

a) DA - Stručni suradnik tijekom razgovora priprema učenika na obavještavanje roditelja. S učenikom dogovara način razgovora s roditeljima odnosno dijeljenja informacija. b) NE - Roditelje ne obavještavati ukoliko postoji rizik zlostavljanja, u tom slučaju obavijestiti nadležni Zavod za socijalni rad.

UPUĆIVANJE U VANJSKE INSTITUCIJE – s obzirom na procjenu situacije psiholog i/ili socijalni pedagog obavještava školsku liječnicu o suicidalnim idejama učenika i dogovara upućivanje u vanjske institucije (redovni ili hitni termin psihijatra).

PODRŠKA PSIHOLOGA/SOCIJALNOG PEDAGOGA – Prema potrebama praćenje i intervencija

SURADNJA, RAZMJENA INFORMACIJA stručnih suradnika, razrednika, učitelja, roditelja, školske liječnice i psihijatra. Voditi računa o povjerljivosti.

VII. POSTUPANJE ŠKOLE U KRIZNIM SITUACIJAMA

KRIZA I KRIZNI DOGAĐAJ

Krizni događaj je iznenadan i/ili rijedak događaj koji djeluje izrazito uznamirujuće ili stresno na većinu ljudi. Uključuje mogući ili stvarni gubitak osoba, stvari ili vrijednosti važnih za pojedinca, odnosno skupinu.

I djeca i odrasli imaju osjećaj da ga ne mogu sami savladati (ili izaći iz krize) koristeći uobičajene mehanizme suočavanja. Može imati učinak na pojedinca, skupine, razrede ili Školu kao zajednicu.

Kriza je psihičko stanje uzrokovano nekim kriznim događajem i manifestira se kroz reakcije koje se mogu javiti neposredno, tijekom samog događaja, ali i kao odgođene reakcije na taj događaj. Kriza se odnosi na vrijeme koje uključuje sam krizni događaj i razdoblje reakcija nakon njega. U **kriznoj situaciji** javlja se osjećaj gubitka kontrole, preplavljenost osjećajima i misaona smušenost. Unutarnja ravnoteža je narušena i osjećaj ranjivosti izrazito je snažan.

KRIZNI TIM ŠKOLE

U svrhu predviđanja potreba i zadataka Škole za vrijeme kriznih situacija osnovan je Krizni tim. Stalni članovi Kriznog tima su svi stručni suradnici (psiholog, pedagog, socijalni pedagog, logoped i knjižničarka). Ovisno o kriznoj situaciji pridruženi članovi Kriznog tima mogu biti pojedini učitelji, odnosno razrednici.

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

SMJERNICE ZA POSTUPANJE U KRIZNIM SITUACIJAMA

Krizni tim postupa prema *Smjernicama za postupanje u kriznim situacijama*, s kojima su članovi upoznati prije krizne situacije. Krizni tim postupa do dolaska Tima za psihološke krizne intervencije, surađuje sa Timom za psihološke krizne intervencije te nakon odlaska Tima za psihološke krizne intervencije iz Škole, prema potrebi (u slučaju suicida učenika) provodi postvenciju*.

TIM ZA PSIHOLOŠKE KRIZNE INTERVENCIJE U SUSTAVU ODGOJA I

OBRAZOVANJA Ministarstvo znanosti i obrazovanja imenovalo je članove Tima za psihološke krizne intervencije u sustavu odgoja i obrazovanja koji u slučaju kriznog događaja pokriva potrebe u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, učeničkim domovima i visokoškolskim ustanovama.

Ako se u Školi dogodio neuobičajeno težak događaj kao što je:

1. događaj u kojem je netko ozbiljno ozlijeden ili ugrožen (na primjer: kada učenik ili djelatnik Škole doživi ranjavanje, silovanje, talačku križu, pokušaj ubojstva ili samoubojstva...),
2. stradavanje sa smrtnim posljedicama (na primjer: samoubojstvo, ubojstvo, utapanje, prometna nesreća, nesretni slučaj),
3. katastrofa u kojoj je došlo do većih šteta i/ili ljudskih gubitaka (na primjer: poplava ili požar).

ravnateljica Škole informira o kriznom događaju i podnosi zahtjev Ministarstvu znanosti i obrazovanja za pokretanjem krizne intervencije putem e-pošte: krizne-intervencije@mzo.hr ili na broj telefona 01 4594 461 (Uprava za potporu i unapređenje sustava odgoja i obrazovanja).

U tu svrhu potrebno je prikupiti osnovne podatke o događaju:

- a) Što se dogodilo?
- b) Kada se dogodilo?
- c) Gdje se dogodilo?
- d) Broj osoba uključenih u događaj?
- e) Tko je bio izravno i neizravno uključen u događaj?
- f) U kakvom su stanju, kako reagiraju, gdje se nalaze te osobe?
- g) Je li neka od hitnih službi već intervenirala (policija, hitna medicinska pomoć)? h) Je li u Školi već nešto učinjeno radi ublažavanja psiholoških

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

posljedica događaja?

Na temelju prikupljenih podataka ravnateljica i Krizni tim škole utvrđuju potrebu za kriznom intervencijom.

Pokretanje psiholoških križnih intervencija u sustavu odgoja i obrazovanja

* **Postvencija** je organizirana intervencija nakon suicida u svrhu prevencije novih suicida

VIII. SLUŽBENA ZABILJEŠKA O DOGAĐAJU I POSTUPANJU

Zabilješka o događaju i postupanju treba sadržavati sljedeće stavke:

- Datum događaja
- Mjesto i vrijeme događaja
- Sudionici događaja
- Opis dogadaja
- Poduzete aktivnosti
- Bilješka o razgovoru s učenikom/učenicima
- Bilješka o razgovoru s roditeljima

IX. PRILOZI

1. Kako razgovarati s učenikom o nasilju?

U situacijama saznanja o bilo kojoj vrsti nasilja između djece i nad djetetom, prvi razgovor s učenikom koji učitelj obavlja potrebno je provesti prema sljedećim smjernicama:

1. **Pristupiti učeniku, uočiti i reflektirati primjećeno (situaciju i emociju):** npr. *Primjetio sam da se u posljednje vrijeme nešto događa između tebe i tvojih vršnjaka te vidim da se osjećaš tužno/razočarano/uznemireno/napeto/...) želio bih ti pomoći ako mogu. Želiš li razgovarati o tome što se događa?*
2. **Ukoliko je učenik sam pristupio učitelju, pohvaliti postupak:** npr. *Pokazao/la si veliku snagu i hrabrost što si me o tome obavijestio/la.*

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

3. **Aktivno slušati učenika i dopustiti mu da samostalno opiše situaciju. U razgovoru je potrebno postavljati otvorena pitanja** npr. *Što se dogodilo?, Tko je sve sudjelovalo?, Gdje se to dogodilo, Koliko to traje? (...), ne postavljati zatvorena pitanja* (npr. Je li te boljelo?) **ili sugestibilna pitanja** (npr. *Je li i Ivan sudjeloval u tome ili samo Petar?*).
4. **U slučaju saznanja ili sumnje na seksualno nasilje - saslušati dijete i dopustiti mu da samostalno opiše situaciju, na način i u opsegu kako to samo želi.**
5. **Parafrazirati rečeno u svrhu provjere razumijevanja:** npr. *Ako sam dobro razumio, ono što mi želiš reći je (...).*
6. **Validirati emociju koju uočavate i pružiti podršku:** npr. *Vjerujem da je bilo vrlo teško to sve doživljavati i da se zbog toga osjećaš tužno/ljuto/razočaran. To što osjećaš je sasvim u redu. Za ovo što si mi ispričao je potrebna velika snaga i hrabrost i ti si je upravo pokazao.*
7. **Postaviti granice u okviru svojih kompetencija i odgovornosti te obvezu obavještavanja Tima za koordiniranje aktivnosti u slučajevima nasilja:** npr. *Budući da je ono što si mi rekao nešto što ugrožava tebe, tvoju sigurnost i tvoj život, ja sam zbog toga dužan o tome obavijestiti i naše stručne suradnice i ravnateljicu. Volio bih da o tome porazgovaraš i s nekom od njih, one imaju znanja i iskustva i mogu ti pružiti pomoć u ovome i dati informaciju što činiti dalje. Što kažeš na to? Ukoliko želiš, mogu ja otići s tobom do nekoga od njih.*

2. Kako razgovarati s učenikom u situaciji samoozljeđivanja i/ili suicidalnih namjera?

a) Smjernice za učitelje:

Pohvaliti postupak: npr. *Pokazao/la si veliku snagu i hrabrost što si me o tome obavijestio/la.*

Uočiti i reflektirati emociju koju primjećujete: npr. *Vidim da se osjećaš tužno/razočaran/uznemireno/napeto/(...) želio/željela bih ti pomoći ako mogu. Želiš li razgovarati o tome što se događa?*

Parafrazirati rečeno: npr. *Čini mi se da je pred tobom teško životno razdoblje i da smatraš da je samoozljeđivanje jedino što ti pomaže, no siguran/na sam da postoje i drugi načini.*

Postaviti granice u okviru svojih kompetencija i odgovornosti: npr. *Ja nemam toliko znanja o ovome, stoga bih predložio/la da razgovaraš s nekim od naše stručne službe u školi, oni imaju znanja i iskustva i mogu ti pružiti pomoć u ovome. Što kažeš na to? Ukoliko želiš, mogu ja otići s tobom do nekoga od njih.*

b) Kako pristupiti osobi koja se samoozljeđuje vidi u: [Samoozljeđivanje - kako pomoći drugima?](#) (engl [Self - Harm: How to help others?](#))

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

3. Popis ormarića prve pomoći

Ormarići prve pomoći postavljeni su na sljedećim mjestima u prostoru škole:

- zbornica
- porta
- školska kuhinja
- kabinet tjelesno-zdravstvene kulture
- kabinet biologije i kemije
- kabinet razredne nastave

PROTOKOL U SLUČAJU POTRESA

Potres je iznenadna i kratkotrajna vibracija tla uzrokovana urušavanjem stijena (urušni potres), magmatskom aktivnošću (vulkanski potres) ili tektonskim poremećajima (tektonski potres) u litosferi i dijelom u Zemljini plasti. Mjesto nastanka potresa u dubini Zemlje naziva se žarište (fokus) ili hipocentar potresa. Ono može biti neposredno ispod površine pa sve do dubine od 750 kilometara (potres s dubljim žarištem do sada nije zabilježen). Potresne vibracije šire se od hipocentra na sve strane progresivnim elastičnim potresnim valovima (potresni valovi). Najbrži su longitudinalni valovi (lat. *undae primae* ili P-valovi), koji osciliraju u smjeru širenja, stežući i rastežući materijal kroz koji prolaze. Transverzalni valovi (lat. *undae secundae* ili S-valovi) vibriraju okomito na smjer širenja, 1,7 puta su sporiji od P-valova, a šire se samo kroz čvrste stijene. Dugi valovi (lat. *undae longae* ili L-valovi) najsporiji su, čine ih kružna i vodoravna komponenta, a djelovanje im je slabo. Potres je najjači u epicentru (mjesto na površini Zemlje neposredno iznad hipocentra) i u njegovoj najbližoj okolici (epicentralno područje). Krivulja ovisnosti trajanja putovanja potresnoga vala do pojedinoga mjesta u epicentralnoj udaljenosti naziva se hodokrona.

Snaga potresnog udarca ovisi o dubini hipocentra, udaljenosti epicentra, značajkama tla (u čvrstim stijenama potres je slabiji nego u nevezanom tlu), prisutnosti podzemne vode, čvrstoći građevina i drugom.

Sve to upućuje na važnost što bolje pripremljenosti svih koji borave u OŠ Tituša Brezovačkog.

Najvažnije je ostati pribran, miran i slijediti upute svojih nadređenih kako bismo svi iz mogućih situacija izašli bez ozljeda i neželjenih posljedica.

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

Škola u kojoj se održava nastava je sigurna od potresa kakvi su se dogodili u našoj zemlji. Ne očekujemo većih problema od onih koji su se događali, no uvijek moramo postupati odgovorno prema sebi i drugima. Stoga je posebno važno da mirno slijedite upute učitelje i nemojte se bojati. Građevina Škole je u cijelosti od armiranog betona, a zidovi su od betona i cigle. Krovište je koso, drvene konstrukcije i prekriveno je limom. Prozori i vrata su drveni u starom dijelu Škole dok su od aluminija i PVC u novom dijelu Škole. Ispod Škole se na njenoj sjevernoj i južnoj strani nalazi atomsko sklonište.

PREPORUKA: bilo bi dobro da učenici za vrijeme boravka u školi imaju obuvene čvrste tenisice i tople čarape, budući da se nikad ne zna koliko ćemo boraviti na otvorenom prostoru.

ZA VRIJEME NASTAVE

1. Ukoliko se dogodi potres za vrijeme trajanja nastave, a nalazite s u učionici, dok traje potres i trešnja, stanite uz dulji zid učionice. Odmaknite se od staklenih površina ili od visokih predmeta, ormara i slično.
2. Ukoliko niste u mogućnosti stati uz zid, čučnite ispod klupe.
3. Zaštitite glavu jaknom, rukama ili torbom u slučaju urušavanja plafona, da vas padajući dijelovi ne bi ozlijedili.
4. Ne napuštajte zgradu dok traje potres.
5. Nakon smirivanja trešnje, učitelji će vas odvesti, evakuacijskim putem na zborni mjesto.
6. Učenici se ne preobuvaju, samo uzimaju svoje jakne i bržim koracima slijedi evakuacija iz školske zgrade na sigurno mjesto, tzv. zborni mjesto.
7. Na zbornom mjestu mirno slušajte upute učitelja i ostanite u grupi.
8. Nemojte koristiti mobilne telefone za kontakte s ostalim članovima obitelji, jer će kontakt uspostaviti učitelji.
9. Ne napuštajte zborni mjesto. Učitelji moraju znati gdje se nalazite.
10. Ne pokušavajte sami odlaziti svojim kućama, pričekajte upute učitelja o povratku u učionice ili odlazak kućama.

ZA VRIJEME RUČKA U BLAGOVAONICI ŠKOLE

1. Ukoliko se dogodi potres za vrijeme ručka za učenike PB, učenici će se stati uza zid okrenuti licem prema zidu, odmaknuti od staklenih površina.
2. Nakon što trešnja prestane brzim koracima s učiteljem se uputiti na najbliži izlaz iz školske zgrade.
3. Udaljiti se od školske građevine i čekati daljnje upute, učitelj je uvijek uz djecu.

ZA VRIJEME DEŽURSTVA U PRODUŽENOM BORAVKU

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

1. Učenici PB tijekom jutarnjeg dežurstva sjede u hodniku na klupici uz svoj razred, dežurne učiteljice preuzimaju učenike, za vrijeme trešnje stanite uz nosivi zid, odmaknuti se od staklenih površina.
2. Prestankom trešnje brzim koracima učitelji izvode učenike na najbliži izlaz iz škole udaljiti se od školske građevine.
3. Na hodnicima dežuraju dežurni učitelji.
4. Učenici PB koji ostaju u poslijepodnevnom dežurstvu (od 16,30 do 17,00 sati), sjede odjeveni u jakne na klupici uz svoj razred do dolaska roditelja, a o njima brigu vode dežurni učitelji.
5. Ukoliko se za opisano vrijeme dogodi potres učenici će biti evakuirani prema planu evakuacije na određeno zborni mjesto.

ZA VRIJEME DOLASKA U ŠKOLU

1. Ukoliko se dogodi potres za vrijeme vašeg dolaska u školu ostanite mirni i odmaknite se od objekata koji bi se mogli srušiti , stanite i pričekajte da trešnja prestane.
2. Odmaknite se od rubova kuća da na vas ne bi pali crijeponi ili komadi žbuke.
3. Pokrijte glavu torbom, debljom odjećom ili rukama da se zaštите od mogućih padajućih predmeta
4. Mirno pričekajte da potres prestane i uputite se prema školi. Tamo će vas čekati dežurni učitelj s uputama o dalnjem postupanju. Nemojte koristiti mobilne telefone za kontakte s ostalim članovima obitelji, jer će kontakt uspostaviti učitelji.
5. Postupite prema uputama učitelja.

ZA VRIJEME ODLASKA SVOJIM KUĆAMA

1. Ukoliko se dogodi potres nakon što ste napustili školsku zgradu i krenuli svojim kućama budite mirni, odmaknite se od objekata koji bi se mogli srušiti.
2. Odmaknite se od rubova kuća da na vas ne bi pali crijeponi ili komadi žbuke.
3. Pokrijte glavu torbom, debljom odjećom ili rukama da se zaštите od, mogućih, padajućih predmeta.
4. Nakon prestanka trešnje mirno, ali bez nepotrebnog zadržavanja požurite svojim kućama.
5. Prethodno se javite svojim roditeljima i slijedite njihove upute.

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU POTRESA ZA UČITELJE, STRUČNE SURADNICE

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

Škola u kojoj se održava nastava je sigurna od potresa kakvi su se dogodili u našoj zemlji. Ne očekujemo većih problema od onih koji su se događali, no uvijek moramo postupati odgovorno prema sebi i drugima. Stoga je posebno važno da postupate mirno i staloženo, ali i odlučno. I vi imate pravo bojati se i biti zabrinuti, ali vaši postupci ulijevaju sigurnost i svojim mernim i staloženim ponašanjem pomažete učenicima u ovim trenucima.

1. Ukoliko se dogodi potres za vrijeme trajanja nastave, a nalazite se u učionici, dok traje potres i trešnja, uputite učenike da stanu uz dulji zid učionice. Odmaknite se od staklenih površina ili od visokih predmeta, ormara i slično.
2. Ukoliko ne postoji sigurna mogućnost stati uz zid, uputite učenike da čučnu ispod klupe.
3. Uputite učenike da zaštite glavu jaknom, rukama ili torbom u slučaju urušavanja plafona, da ih padajući dijelovi ne bi ozlijedili.
4. Ne napuštajte zgradu dok traje potres.
5. Nakon smirivanja trešnje, povedite učenike evakuacijskim putem na zborni mjesto.
6. Prikaz evakuacijskog puta nalazi se u svakoj učionici, (najблиži izlaz uz učionicu)
7. Učenici s posebnim potrebama idu uz pratnju svog asistenta ili pomoćnika, ako te osobe nema važno je zadužiti nekog učenika koji će biti pomoći i podrška tom učeniku, to određuje razrednik razreda.
8. Na zbornom mjestu mirno upućujte učenike o ponašanju i ostanite u grupi.
9. Uputite učenike da ne koristite mobilne telefone za kontakte s ostalim članovima obitelji.
10. Ukoliko ravnateljica ili tajnica nisu s vama na zbornom mjestu, nazovite ravnateljicu na mobitel i predajte joj izvješće o sigurnom dolasku na zborni mjesto.
11. Zborni mjesto je točno određeno za svaki razredni odjel i ne smije se mijenjati.
12. Ravnateljica će preko mrežne stranice škole objaviti podatke o zbrinutosti i sigurnosti učenika.
13. Ravnateljica će kontaktirati razrednike i zamoliti ih da svojim komunikacijama obavijeste sve roditelje svojih učenika o njihovoј zbrinutosti i sigurnosti.
14. Uputite učenike da ne napuštaju zborni mjesto. Cijelo vrijeme morate znati gdje se nalazi učenici s kojima ste napustili učionicu. Ravnateljica će vam javiti kako i kada ćete napustiti zborni mjesto, vraćate li se u učionice ili se organizira povratak učenika kućama.
15. Na svakom zbornom mjestu bit će zadužen stručni suradnik i jedan učitelj koji će ponijeti torbicu za pružanje prve pomoći, ovdje je važno da učenici koji imaju neke lijekove ili pomagala to imaju uz se u džepu svoje jakne (pumpica za astmatičare, inzulin za dijabetičare,...)
16. Ukoliko neki roditelji dođu po svoju djecu, možete ih pustiti, ali o tome morate obavijestiti ravnateljicu.
17. Nakon svakog potresa ravnateljici predajte izvješće o sigurnosti i zbrinutosti učenika koji su s vama. Ravnateljica će, na opisani način, obavijestiti roditelje o sigurnosti i zbrinutosti učenika.

PLAN EVAKUACIJE

RAZREDNA NASTAVA

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

Učenici 2. razreda, PRIZEMLJE NOVI DIO ŠKOLE izlaze na ZAPADNOJ STRANI (nasuprot pekare). Odmaknut će se od školske zgrade do ograde školskog dvorišta na zelenu površinu.

Učenicima 1. razreda , učionice 10, 9, 8, 18 evakuacija je PROTUPOŽARNIM STUBAMA, ZAPADNI DIO zgrade. Odmaknut će se od zgrade i otici do ograde na zelenu površinu.

Učenici 1.razreda, učionice 7, 6 spuštaju se po stepenicama i izlaze na SJEVERNI IZLAZ i odlaze na školsko dvorište. Odmaknut će se od zgrade i otici do ograde na zelenu površinu.

Učenici 3. i 4. razreda izlaze na GLAVNI IZLAZ (lijeva vrata) iz škole i odlaze do trafostanice, betonirano parkirališe.

PREDMETNA NASTAVA

Učenici izlaze na izlaz koji im je najbliži , ovisno gdje su zatečeni prema rasporedu učionica u kojoj se nalaze.

Učenici koji se nalaze u podrumu novi dio škole, izlaz na zapadnoj strani.

Učenici koji se nalaze u prizemlju novi dio škole učionice 1,2,3,5a na zapadni bočni izlaz.

Učenici koji se nalaze u prizemlju starog dijela škole 15,16,17,18, 25 izlaze na južni izlaz kod knjižnice.

Učenici koji se nalaze u prizemlju nova informatika, 26, 27 idu na sjeverni bočni izlaz na školsko igralište.

Učenici koji se nalaze na katu starog dijela škole 55, 57, 48,47,48, 45 istočni izlaz prema tenis terenima.

Učenici koji se nalaze na katu starog dijela škole 69, 70,71, 72, 56 izlaze na glavni izlaz.

Učenici koji se nalaze neposredno uz glavni ulaz izlaze na glavni ulaz tzv. garderoba, 2 s.

Učenici, učitelji, djelatnici OŠ Tituša Brezovačkog provode vježbe evakuacije 4 puta godišnje, dvije su najavljenе, a dvije nisu. Vježba je neizostavni dio Protokola.

Svi učenici su upoznati sa svim izlazima iz Škole u slučaju potresa ili požara.

Ako se učenici nalaze u velikoj dvorani za TZK, nakon potresa odlaze sa svojim učiteljima na školsko igralište na izlaz SJEVER 2 (prva staklena vrata desno kad izađu iz dvorane u hodnik škole).

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

Ako se učenici nalaze u staklenoj (maloj) dvorani za TZK, nakon potresa odlaze sa svojim učiteljima na školsko dvorište, na izlaz netom PRIJE BLAGOVAONICE (prva staklena vrata lijevo kada se spuste iz dvorane u hodnik).

Ako se učenici nalaze u učionici informatike tada nakon potresa odlaze sa svojom učiteljicom na glavni izlaz iz novog dijela škole, sjeverna strana nasuprot placa i upućuju se prema školskom igralištu, što dalje od školske zgrade. Isto vrijedi za nastavu koja se odvija u podrumu.

Stručna služba mora biti na svakom zbornom mjestu i kod sebe imati torbicu za pružanje prve pomoći i svake druge pomoći ako zatreba.

(Psihologinja je na zbornom mjestu zelene površine iza trafostanice i betoniranog parkirališta oko trafostanice, pedagoginja je na zbornom mjestu školskog igrališta, logopedinja je na zbornom mjestu 1. i 2. razreda, a knjižničarka na zbornom mjestu 3. i 4. razreda, socijalan pedagoginja je uz učenike predmetne nastave)

ADMINISTRATIVNO TEHNIČKO OSOBLJE ŠKOLE

Tajnica je uz ravnateljicu, računovodstvo izlazi nakon trešnje na glavni izlaz i udaljuje se od školske zgrade.

Kuharice izlaze na svoj izlaz iz školske zgrade, a za vrijeme potresa stoje uz zid odmaknute od polica, i svega što bi moglo pasti na njih.

Spremačice nakon potresa izlaze na glavni izlaz i udaljavaju se od školske zgrade.

Spremačice i domari svako jutro otključavaju ulazna vrata i sve ulaze u školu te tako otključana ostaju do završetka nastave, tada sve zaključavaju. SVAKI DAN !

Domari, nakon potresa izlaze na školsko dvorište dovoljno udaljeni kako se ne bi urušio dio zgrade na njih. Nakon potresa pregledavaju zgradu izvana i iznutra i provjeravaju eventualne štete, gase struju, grijanje i vodu prema potrebi.

VAŽNO je da se svo vrijeme pridržavamo preporuka Civilne zaštite i HZJZ, odnosno svih nadležnih institucija kako bismo sačuvali zdravlje svih učenika i djelatnika škole.

SVI KOJI SE NE BUDU PRIDRŽAVALI PROTOKOLA SNOSIT ĆE ODGOVORNOST U SKLADU S OVLASTIMA RAVNATELJICE ŠKOLE.

PROTOKOL U SLUČAJU POŽARA

Svi dijelovi Protokola u slučaju potresa vrijede i u slučaju požara, iznimka je da se u slučaju osjeta dima upali zvučni i voden signal, učenici s učiteljima brzim koracima napuštaju školsku zgradu na izlaze koji su im najbliži učionici u kojoj se trenutno nalaze. Učenici i

OSNOVNA ŠKOLA TITUŠA BREZOVACKOG

Zagreb, Špansko 1

OIB: 07628779327

tel: 01/ 3897080

fax: 01/3898002

e- mail: ured@os-trezovackog-zg.skole.hr

ostali djelatnici pokrivaju dišne puteve odjećom.

Ravnateljica ostaje zadnja u školskoj zgradbi, poziv vatrogascima, policiji, hitnoj ili 112.